

**PISANA PRIPRAVA ZA SAT RAZREDNIKA - GOO - KAMPANJA ZA SPRJEČAVANJE GOVORA MRŽNJE
U ORGANIZACIJI NACIONALNE ZAKLADE ZA RAZVOJ CIVILNOGA DRUŠTVA**

NAZIV	Što je govor mržnje i kako ga spriječiti
SVRHA	Upoznati učenike s pojmom <i>govor mržnje</i> i ukazati zašto je on štetan. Razlikovati oblike govora mržnje i povezati ih s oblicima diskriminacije te razviti pravilan odnos prema različitostima.
ISHODI STRUKTURNE DIMENZIJE GRAĐANSKE KOMPETENCIJE: <ul style="list-style-type: none"> - Ljudsko - pravna - Društvena dimenzija - Kulturološka 	Učenik: <ul style="list-style-type: none"> - Prepoznati govor mržnje - Moći slobodno podijeliti svoja razmišljanja i stavove - Osvijestiti vlastite stavove te razlike u mišljenjima unutar grupe - Argumentirano obrazlagati stavove - Razviti svijest o vlastitoj društvenoj odgovornosti i uloji u društvu - Pokazivati toleranciju i međusobno uvažavanje - Poštivati različitosti i razvijati pravilan odnos prema različitostima - Kritički raspravljati o različitim mišljenjima - Razviti svijest o vlastitoj društvenoj odgovornosti - Uočiti razliku između sljedećih pojmova: govor mržnje, predrasuda, stereotip - Upoznati se s različitim pojmovima diskriminacije i njihovim utjecajem na pojedinca
OPIS AKTIVNOSTI	<p>Uvodni dio sata: Najava uključenja u kampanju za sprječavanje govora mržnje pod nazivom Nije smiješno. Učitelj učenicima prikaže službeni spot kampanje. (Youtube link : https://youtu.be/xtlj5VtUKbl) Razgovor s učenicima o viđenom: <i>Koje ste osobe vidjeli u filmu? Što se događa s pojedinim osobama u filmu? Jesu li takva ponašanja ispravna? Zašto nisu? Što biste vi promijenili? Zašto?</i></p> <p>Glavni dio sata: Učitelj učenike upoznaje s pojmom diskriminacija i pojmovima koji su vezani uz diskriminaciju: <i>ableism</i> (eng.), klasicizam, seksizam, rasizam, heteroseksizam, <i>ageism</i> (eng.), lingvicizam. (Prilog 1.) Učenicima dodatno pojašnjava pojmove ako im nisu jasni i razgovara o njima.</p> <p>Radionica: Učitelj na razna mjesta u razredu postavlja listove formata A4 s ispisanim pojmovima: <i>ableism</i> (eng.), klasicizam, seksizam, rasizam, heteroseksizam, <i>ageism</i> (eng.), lingvicizam. Učenici imaju zadatak odabrati jedan pojam u kojem su osjetili diskriminaciju. Kada se formiraju skupine oko pojma, zadatak im je razgovorom osmisлити stvarnu ili izmišljenu situaciju u kojoj se ta diskriminacija provodi. Kada su sve skupine završile s radom, voditelji skupine izlažu.</p>

		<p>Završni dio sata:</p> <p>Učenici dobivaju radni list (prilog 2) koji ispunjavaju na način da popune prazne linije s lijeve i desne strane lista prateći upute učitelja (prilog 3). Nakon što su ispunili radni list, imaju zadatak pronaći saveznike unutar drugih marginaliziranih skupina i prikupiti njihov potpis. Zadatak saveznika je da pročita desnu stranu radnog lista i potvrdi borbu protiv diskriminacije svojim potpisom.</p> <p>Molimo učitelje da slike radionica i radni listova, zajedno s podacima o razredu, školi i mentoru pošalju na mail info@nijesmijesno.hr te ćemo ih objaviti na facebook stranici Nije smiješno. Pozivamo vas da se uključite u kampanju na način da u svojoj školi postavite plakat kampanje (http://www.nijesmijesno.hr/kako-se-ukljuciti/) i uključite se u grupu Nije smiješno na Facebook-u.</p>
CILJANA SKUPINA		Osnovna škola – od 5. do 8. razreda
NAČIN PROVEDBE	MODUL / MODEL	GOO – Sat razrednika
	METODE I OBLICI RADA	<p>Metode : razgovora, rada na tekstu, rasprave, prezentacije, kritičkog mišljenja, diskusije, demonstracije, usmenog izlaganja</p> <p>Oblici rada : individualni, grupni, frontalni, rad u grupama</p>
RESURSI		<p>Za učenike : službeni spot kampanje Nije smiješno, prilog 2</p> <p>Za učitelje: Službena web stranica kampanje (www.nijesmijesno.hr). Izvori za poučavanje dostupni na stranici kampanje. Prilog 1 i prilog 3.</p> <p>Nastavna pomagala : projektor, prijenosno računalo, tekst</p>
VREMENIK		Sat razrednika – 1 sat
NAČIN VREDNOVANJA I KORIŠTENJE REZULTATA VREDNOVANJA		<p>Način vrednovanja: analiza radionice, prilog 2</p> <p>Korištenje rezultata vrednovanja: Kao poticaj i motivacija za nastavak učenja i promišljanja o govoru mržnje.</p>
TROŠKOVNIK		/
NOSITELJ ODGOVORNOSTI		Profesori osnovnih škola od 5. do 8. razreda, učenici od 5. do 8. razreda.
Pripremu napisao: Bojan Iličić, magistar primarnog obrazovanja		

Prilog 1.

Diskriminacija – provođenje predrasuda u praksi. Može biti usmjerena protiv pojedinca ili grupe, a na temelju podrijetla, rase, klasne pripadnosti, starosne dobi, tjelesnih sposobnosti, religijskih uvjerenja, seksualnog opredjeljenja itd.

Ableism (eng.) (invaliditet)– Ljudi s invaliditetom rijetko se pojavljuju u medijima i literaturi. Njihova je mogućnost kretanja ograničena kao i uključenost u svakodnevni život. Nema čestih ulaganja u medicinska i/ili tehnološka istraživanja koja bi poduprla ljude s invaliditetom. Kada se pojavi pitanje o ovim ograničenjima mi postavljamo protupitanje: „Zašto oni zaslužuju posebni tretman?“

Klasicizam (klasa) – Radnička klasa i siromašni ljudi suočavaju se s mnogim preprekama (stambeni problem, zakoni, posao i obrazovanje) koji ih sprječavaju da uspiju. Za njih se misli da ne zaslužuju više, da su lijeni i bezvrijedni.

Seksizam (spol) – Mnogi ljudi danas vjeruju kako ne postoji spolna diskriminacija. Žene često imaju ograničen izbor u obrazovanju i poslu te ih pripadnici suprotnog spola često napadaju ako putuju, žive same ili prekinu vezu s muškim partnerom.

Rasizam (rasa) – teorija, odnosno ideologija, po kojoj između rasa koje čine ljudski rod postoje duboke, biološki uvjetovane razlike, koje se ne mogu preći; odnosno, ako i mogu, to je *miješanje rasa* krajnje nepoželjno, a rase trebaju živjeti odvojeno. Kada se pozovu na pitanje diskriminacije često su optuženi da su nezahvalni, previše ljuti i/ili čak uzrok same diskriminacije.

Heteroseksizam (seksualnost) – Ljudese od malih nogu uči da je loše biti gay/lezbijka. Kada prepoznaju ove osjećaje, u strahu ih skrivaju. Općenito, uvijek skrivaju važan dio svog bića. Ako nađu hrabrosti da to priznaju, čeka ih ismijavanje, odbijanje, gubitak posla ili napad na njih. Čak i kada se osjećaju sigurno, svako priznavanje vlastite seksualnosti dobro je promišljeno, kao i odluka da djeluju u tom smjeru.

Ageism (eng.) (dob) – gledište ili institucionalna praksa, podržana institucionalnim strukturama, kojom se vrši diskriminacija ljudi na temelju njihovih godina (bilo da se radi o starim ili mladim ljudima).

Lingvicizam (jezik) – institucionalizirano, implicitno ili eksplicitno, omalovažavanje, negativno vrednovanje ili zanemarivanje nekog jezika, a najčešće se to odnosi na djetetov prvi jezik kojim on govori kod kuće i koji je različit od jezika koji je službeni jezik odgojno-obrazovne institucije.

**Kao pripadnik/ca marginalizirane
skupine koja je žrtva**

_____
**volio/voljela bih da više nikada
ponovno ne kažeš (ili ne napraviš)**

_____,
jer se zbog toga osjećam

Kao tvoj saveznik/ca u borbi protiv

_____
**obećavam da više nikada neću reći
(ili učiniti)**

_____
**zato što znam da se zbog toga
osjećam**

Potpisi:

Kao pripadnik/ca marginalizirane skupine koja je žrtva

npr: klasicizma

volio/voljela bih da više nikada ponovno ne kažeš (ili ne napraviš)

npr: Odnosi se na situaciju koju su učenici naveli u kojoj su osjetili tu vrstu diskriminacije

, jer se zbog toga osjećam

npr: manje vrijedno ■

Kao tvoj saveznik/ca u borbi protiv

npr:klasicizma

obećavam da više nikada neću reći (ili učiniti)

npr: Odnosi se na situaciju koju su učenici naveli u kojoj su osjetili tu vrstu diskriminacije

zato što znam da se zbog toga osjećam

npr: manje vrijedno ■

Potpisi:

Lijevu i desnu stranu ispunjava učenik prije nego li ide u potragu za saveznicima. Zadatak saveznika je da pročita i potvrdi svoje sudjelovanje u borbi protiv diskriminacije.